

LỰA CHỌN MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO TÍNH TỰ GIÁC, TÍCH CỰC CHO HỌC SINH TRONG GIỜ HỌC GIÁO DỤC THỂ CHẤT TẠI TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ NGUYỄN VĂN TRỖI, THÀNH PHỐ THỦ ĐỨC, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

SELECTING SOME MEASURES TO IMPROVE SELF-AWARENESS AND ACTIVENESS DURING PHYSICAL EDUCATION LESSONS FOR PUPILS AT NGUYEN VAN TROI SECONDARY SCHOOL, THU DUC CITY, HO CHI MINH CITY

TÓM TẮT: Trên cơ sở kết quả nghiên cứu thực trạng tính tự giác, tích cực của học sinh (HS) trong giờ học giáo dục thể chất (GDTC), nghiên cứu lựa chọn được 06 biện pháp cụ thể để nâng cao tính tự giác, tích cực cho học sinh trong giờ học giáo dục thể chất tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh.

TỪ KHÓA: Biện pháp, tính tự giác, tích cực, giáo dục thể chất, học sinh, trường trung học cơ sở.

ABSTRACT: Based on the results of research on the current state of self-discipline and activeness of pupils during physical education classes, the study selected 06 specific measures to improve self-discipline and activeness for pupils during physical education class at Nguyen Van Troi secondary school, Thu Duc city, Ho Chi Minh city.

KEYWORDS: Measures, self-discipline, activeness, physical education, pupil, secondary school.

TRẦN ANH ĐỨC

Trường Đại học Ngân hàng Thành phố Hồ Chí Minh

TRẦN VINH HÒA

Trường Đại học Giao thông Vận tải Thành phố Hồ Chí Minh

TRAN ANH DUC

Ho Chi Minh University of Banking

TRAN VINH HOA

University of Transport Ho Chi Minh City

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Các hoạt động thể dục thể thao (TDTT) luôn được Đảng và Nhà nước ta quan tâm, đầu tư, phát triển phục vụ nhu cầu của người dân và xu thế

phát triển của xã hội. Đặc biệt là công tác GDTC trong nhà trường, với mục tiêu của giáo dục phát triển HS một cách toàn diện. Chính vì vậy các môn GDTC nói chung và môn học thể dục trong nhà trường nói riêng, giữ vai trò quan trọng trong việc giáo dục toàn diện. Các hoạt động GDTC là một biện pháp tích cực, tác động nhiều tới sự phát triển sức khỏe HS nhằm cung cấp cho HS những kiến thức, kỹ năng vận động cơ bản, làm cơ sở cho HS rèn luyện thân thể và bồi dưỡng đạo đức tác phong, nhân cách con người mới.

Thời gian qua công tác GDTC tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi đã nhận được sự quan tâm, đầu tư của Ban giám hiệu nhà trường và đạt được những kết quả đáng khích lệ. Tuy nhiên, qua thực tiễn công tác giảng dạy GDTC tại đơn vị và qua kết quả khảo sát cho thấy vẫn còn nhiều HS có thể lực chung rất hạn chế và ý thức tự giác, tích cực tập luyện, học tập trong giờ học GDTC chưa tốt. Điều này làm ảnh hưởng tới kết quả học tập GDTC của HS và ảnh hưởng chung đến mục tiêu đào tạo của nhà trường.[2].

BẢNG 1: KẾT QUẢ LỰA CHỌN CÁC BIỆN PHÁP NÂNG CAO TÍNH TÍCH CỰC TRONG GIỜ HỌC GDTC CỦA HS TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ NGUYỄN VĂN TRỖI CỦA KHÁCH THỂ NGHIÊN CỨU (n = 30)

MÃ HÓA	BIỆN PHÁP	MỨC ĐO						MEAN	SD
		Cần thiết		Bình thường		Không cần thiết			
		n	%	n	%	n	%		
BP1	Xây dựng quy chế quản lý, hoạt động GDTC trong nhà trường	25	83.3	4	13.3	1	3.3	2.77	0.43
BP2	Cải tiến nội dung chương trình giảng dạy phù hợp với đặc thù của HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường.	29	96.7	1	3.3	0	0.0	2.70	0.53
BP3	Nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS .	30	100.0	0	0.0	0	0.0	2.77	0.43
BP4	Nâng cao tinh thần trách nhiệm của giáo viên trong quá trình giảng dạy GDTC.	25	83.3	4	13.3	1	3.3	2.73	0.52
BP5	Đổi mới phương pháp giảng dạy cho sinh động, hấp dẫn để nâng cao tính tự giác tích cực trong giờ học GDTC của HS.	22	73.3	4	13.3	4	13.3	2.77	0.43
BP6	Tăng cường công tác giáo dục nâng cao nhận thức của HS về ý nghĩa của môn học GDTC	28	93.3	2	6.7	0	0.0	2.73	0.45

Nghiên cứu này được thực hiện nhằm lựa chọn được các biện pháp đảm bảo độ tin cậy, khả thi để góp phần nâng cao tính tự giác, tích cực cho HS trong giờ học GDTC tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh được tốt hơn trong những năm tiếp theo.

Phương pháp nghiên cứu

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp như sau: Phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp phỏng vấn và phương pháp toán thống kê.[6]; [7];[8];[9].

Khách thể nghiên cứu: 30 người là các cán bộ quản lý, các giáo viên GDTC, các nhà khoa học liên quan đến công tác GDTC ở trong và ngoài Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lựa chọn các biện pháp nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học giáo dục thể chất cho học sinh tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi

2.1.1. Cơ sở thực tiễn

- Dựa trên kết quả đánh giá thực trạng tính tự giác, tích cực trong giờ học GDTC của HS tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi.

- Kết quả chọn lọc có tiếp thu kết quả của các công trình nghiên cứu khoa học đã được công bố liên quan đến việc nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học GDTC của HS để làm cơ sở khoa học và cơ sở thực tiễn cho việc lựa chọn các biện pháp.

2.1.2. Các nguyên tắc khi lựa chọn các biện pháp

Việc lựa chọn các biện pháp

nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học GDTC cho HS phải đảm bảo các yêu cầu sau đây:

- Nguyên tắc thực tiễn: Các biện pháp đề ra phải tính thực dụng cao, xuất phát từ nhu cầu thực tiễn và quay trở lại phục vụ cho hoạt động của nhà trường.

- Nguyên tắc đồng bộ: Các biện pháp phải đa dạng nhiều mặt và trực diện giải quyết các vấn đề của thực tiễn.

- Nguyên tắc khả thi: Các biện pháp lựa chọn phải có được khả năng thực thi.

- Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học: Các biện pháp phải mang tính khoa học và giải quyết vấn đề có tính khoa học.

2.2. Kết quả lựa chọn các biện pháp nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học giáo dục thể chất cho học sinh tại Trường

BẢNG 2: KẾT QUẢ PHÂN TÍCH HỆ SỐ CRONBACH'S ALPHA CỦA CÁC BIỆN PHÁP

MÃ HÓA	BIỆN PHÁP	SCALE MEAN IF ITEM DELETED	SCALE VARIANCE IF ITEM DELETED	CORRECTED ITEM-TOTAL CORRELATION	CRONBACH'S ALPHA IF ITEM DELETED	CRONBACH'S ALPHA
BP1	Xây dựng quy chế quản lý, hoạt động GDTC trong nhà trường	13.70	4.70	0.85	0.95	0.96
BP2	Cải tiến nội dung chương trình giảng dạy phù hợp với đặc thù của HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường.	13.77	4.19	0.91	0.94	
BP3	Nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS.	13.70	4.56	0.93	0.94	
BP4	Nâng cao tinh thần trách nhiệm của giáo viên trong quá trình giảng dạy GDTC.	13.73	4.41	0.82	0.95	
BP5	Đổi mới phương pháp giảng dạy cho sinh động, hấp dẫn để nâng cao tính tự giác tích cực trong giờ học GDTC của HS.	13.70	4.56	0.93	0.94	
BP6	Tăng cường công tác giáo dục nâng cao nhận thức của HS về ý nghĩa của môn học GDTC	13.73	4.75	0.77	0.96	

Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi

Từ các cơ sở thực tiễn và nguyên tắc đặt ra như trên, nghiên cứu đề xuất 03 nhóm biện pháp với 06 biện pháp cụ thể như sau:

Nhóm biện pháp về dành cho cán bộ quản lý công tác GDTC

- Xây dựng quy chế quản lý, hoạt động GDTC trong nhà trường
- Cải tiến nội dung chương trình giảng dạy phù hợp với đặc thù của HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường.

- Nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS.

Nhóm biện pháp dành cho giáo viên GDTC:

- Nâng cao tinh thần trách nhiệm của giáo viên trong quá

trình giảng dạy GDTC.

- Đổi mới phương pháp giảng dạy cho sinh động, hấp dẫn để nâng cao tính tự giác tích cực trong giờ học của HS.

Nhóm biện pháp dành cho HS:

- Tăng cường công tác giáo dục nâng cao nhận thức của HS về ý nghĩa của môn học GDTC

Sau khi đề xuất 06 biện pháp trên, tác giả tiến hành lập phiếu phỏng vấn và gửi đến khách thể nghiên cứu. Kết quả thống kê tại bảng 1 cho thấy: tất cả 06 biện pháp mà nghiên cứu đề xuất đều được các khách thể nghiên cứu lựa chọn. Tỷ lệ phần trăm chọn mức “Cần thiết” đạt từ 83.3 - 100%. Từ kết quả này, nghiên cứu tiến hành kiểm nghiệm độ tin cậy của các biện pháp bằng phân tích hệ số

Cronbach Alpha.

Kết quả ở bảng 2 cho thấy: hệ số Cronbach's Alpha của 06 biện pháp bằng $0.96 > 0.6$, các biện pháp đều có hệ số tương quan biến tổng (Corrected Item-Total Correlation) > 0.3 . Như vậy, 06 biện pháp đảm bảo độ tin cậy và đều được lựa chọn để tiến hành xây dựng các nội dung cho từng biện pháp.

2.3. Xây dựng nội dung và cách thức thực hiện các biện pháp nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học giáo dục thể chất cho học sinh tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi

Từ kết quả lựa chọn các biện pháp nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học GDTC cho HS tại Trường Trung học cơ sở

Nguyễn Văn Trỗi tại mục 2.2, nghiên cứu tiến hành xây dựng nội dung và cách thức thực hiện cho các biện pháp như sau:

Biện pháp 1: Xây dựng quy chế quản lý, hoạt động GDTC trong nhà trường

1) Mục đích: Giúp cho người dạy và người học nắm rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của mình. Từ đó giúp cho giáo viên, Bộ môn, ... tổ chức các hoạt động học tập GDTC nghiêm túc và khoa học hơn

2) Nội dung và cách thức thực hiện:

- Xây dựng các quy chế quản lý liên quan đến người học, quản lý môn học GDTC phù hợp với đặc điểm thực tiễn tại đơn vị.

- Tổ GDTC chủ động biên soạn các quy chế hoạt động và trình Ban Giám hiệu phê duyệt.

- Tổ GDTC phổ biến quy chế đến HS và triển khai thực hiện nghiêm túc các quy định đã được phê duyệt.

Biện pháp 2: Cải tiến nội dung chương trình giảng dạy phù hợp với đặc thù của HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường.

1) Mục đích: Cải tiến nội dung chương trình giảng dạy các môn học GDTC phù hợp, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo để ra, phù hợp với điều kiện của Trường góp phần nâng cao tính tự giác tích cực cho HS.

2) Nội dung và cách thức thực hiện:

- Nghiên cứu xây dựng, cải tiến nội dung các chương trình môn học GDTC cho phù hợp với đặc thù HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường, đáp ứng yêu cầu quy định.

- Xây dựng kế hoạch giảng dạy môn học GDTC phù hợp điều kiện giảng dạy, thời gian học và số lượng HS.

- Đổi mới công tác đánh giá, xếp loại và công nhận kết quả học tập cho HS sau khi đã hoàn thành chương trình môn học GDTC.

- Nghiên cứu bổ sung các chương trình thể thao ngoại khóa và tổ chức hợp lý chương trình thể thao ngoại khóa cho HS tham gia.

- + Trường đảm bảo cơ sở vật chất, trang thiết bị thể dục thể thao đáp ứng các yêu cầu môn học GDTC, phục vụ công tác giảng dạy và tập luyện thể dục thể thao nâng cao sức khỏe, phát triển thể lực cho người học.

Biện pháp 3: Nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS

1) Mục đích: Nhằm nâng cao số lượng và chất lượng sân tập, trang bị các thiết bị, dụng cụ phục vụ cho giảng dạy, tập luyện GDTC cho HS.

2) Nội dung và cách thức thực hiện:

- Mở rộng cải tạo và nâng cấp sân tập để có thể tận dụng tối đa điều kiện của Trường phục vụ giảng dạy và hoạt động GDTC cho HS.

- Giám sát việc quản lý và khai thác tốt hệ thống sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS.

- Xây dựng kế hoạch mua sắm bổ sung trang thiết bị, dụng cụ phục vụ cho giảng dạy và tập luyện TDTT đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng.

- Sử dụng hiệu quả nguồn kinh phí của Trường dành cho nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS.

- Huy động kinh phí từ nguồn quỹ khác của các tổ chức và cá nhân trong và ngoài trường để nâng cấp sân bãi, dụng cụ tập luyện phục vụ cho công tác giảng dạy và hoạt động GDTC của HS.

Biện pháp 4: Nâng cao tinh thần trách nhiệm của giáo viên trong quá trình giảng dạy GDTC.

1) Mục đích: Giúp phát huy tối đa tinh thần, trách nhiệm của giáo viên trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học GDTC cho HS.

2) Nội dung và cách thức thực hiện:

- Đưa ra các quy định cụ thể về công tác kiểm tra, đánh giá quá trình dạy học của giáo viên với các nội dung: Hồ sơ, giáo án giảng dạy, kỷ luật về việc lên lớp và xuống lớp đúng giờ, trang phục, tác phong, cách ứng xử với HS, ...

Biện pháp 5: Đổi mới phương pháp giảng dạy cho sinh động, hấp dẫn để nâng cao tính tự giác, tích cực trong giờ học GDTC của HS

1) Mục đích: Đổi mới phương pháp dạy học môn GDTC phù hợp với điều kiện của nhà trường, phù hợp với nhu cầu, ham thích của các em HS, tạo động cơ tự giác, tính tích cực, phát triển tính chủ động, sáng tạo của HS trong giờ học GDTC.

2) Nội dung:

- Cần nghiên cứu đầy đủ nội dung về quy chế chuyên môn, khảo sát nhu cầu học tập của HS xây dựng trật tự, kỷ cương

nền nếp trong dạy và học

- Xây dựng kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn, trực tiếp chỉ đạo, theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra giáo viên thực hiện quy chế chuyên môn.

- Lưu ý các tiêu chí về giáo dục, giáo dưỡng và phát triển, nâng cao thể lực cho HS trong quá trình học GDTC.

- Phát động, chỉ đạo triển khai phong trào thi đua thực hiện đổi mới và sử dụng linh hoạt các phương pháp dạy và học. Thực hiện một cách có hệ thống, có kế hoạch, nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và năng lực tự học tập của HS.

- Chỉ đạo giáo viên quản lý, tổ chức, bồi dưỡng, sử dụng những học sinh có năng khiếu thể thao, tích cực ở mỗi lớp làm cán sự TDTT trong các giờ học thực hành chính khóa, ngoại khóa, nhằm phục vụ tốt công tác giảng dạy theo đặc thù từng môn.

Biện pháp 6: Tăng cường

công tác giáo dục nâng cao nhận thức của HS về ý nghĩa của môn học GDTC

1) Mục đích: Nhằm tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức và trách nhiệm cho HS về vai trò, ý nghĩa và tác dụng của môn học GDTC.

2) Nội dung:

- Phối hợp với Đoàn thanh niên, các phòng ban chức năng trong nhà trường tăng cường, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng và Nhà nước về công tác TDTT nói chung và môn học GDTC nói riêng cho HS.

- Tổ chức cho HS tham gia cuộc thi tìm hiểu kiến thức về TDTT, phổ biến kiến thức khoa học về TDTT thông qua các buổi hội thảo, tọa đàm.

- Thông qua các buổi lên lớp, giáo viên GDTC phải có nhiệm vụ liên hệ với thực tế giúp HS hiểu rõ vai trò, ý nghĩa, tác dụng và lợi ích của luyện tập TDTT.

- Tăng cường các hoạt động

tuyên truyền, phổ biến các tin tức về TDTT trong nước và thế giới trên mạng lưới thông tin của HS trong nhà trường giúp HS nâng cao nhận thức về môn học GDTC.

3. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã lựa chọn được 06 biện pháp để góp phần nâng cao tính tự giác, tích cực cho HS trong giờ học GDTC tại Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi. Nghiên cứu đã xây dựng được nội dung và cách thức thực hiện các biện pháp nhằm để ứng dụng trong giờ học GDTC tại đơn vị. Đây là các cơ sở khoa học khách quan, góp phần nâng cao hiệu quả cho hoạt động GDTC tại nhà trường được tốt hơn trong thời gian tới. ■

(Ngày tòa soạn nhận bài: 05/01/2024;
ngày phản biện đánh giá: 15/01/2024;
ngày chấp nhận đăng bài: 31/01/2024).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 32/2018/TT- BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông.
2. Trần Anh Đức (2019), Nghiên cứu các biện pháp nâng cao tính tự giác, tích cực của học sinh trong giờ học GDTC tại trường THCS Nguyễn Văn Trỗi, quận 2, Thành phố Hồ Chí Minh, Luận văn thạc sĩ Trường Đại học Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh.
3. Võ Xuân Hải, Đinh Văn Quyền (2020), Đề xuất một số biện pháp nâng cao tích tích cực của học sinh trong giờ học giáo dục thể chất tại Trường Trung học phổ thông Phan Bội Châu, Thị trấn Di Linh, tỉnh Lâm Đồng, Tạp chí Khoa học và Đào tạo Thể dục Thể thao số 3, tr 37- 43.
4. Nguyễn Thị Hồng Loan (2017), Nghiên cứu một số giải pháp phát huy tính tích cực trong việc học tập môn giáo dục thể chất của học sinh trung học phổ thông, Luận văn thạc sĩ khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh.
5. Đỗ Tấn Phong (2020), Nghiên cứu một số giải pháp nâng cao tính tích cực trong giờ học thể dục cho học sinh khiếm thị Trường Phổ thông đặc biệt Nguyễn Đình Chiểu, Thành phố Hồ Chí Minh, Luận án tiến sĩ giáo dục học, Trường Đại học Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh.
6. Lê Quý Phương và cộng sự (2015), Giáo trình Phương pháp nghiên cứu khoa học trong Quản lý Thể dục Thể thao, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.
7. Nguyễn Tiên Tiến và cộng sự (2016), Giáo trình Phương pháp nghiên cứu khoa học trong thể dục thể thao, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.
8. Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2005), Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS, NXB Thống kê.